

Puhdistuspalvelujen osittainen siirtäminen omaksi toiminnaksi, lisämäärärahaesitys

190/00.01.01/2019, 54/02.02.00/2019, 544/00.02.00/2014

KV 17.06.2019 § 38

Lisätiedot:

ruokapalvelupäällikkö Anja Hankala, puh. 050 516 1446
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten uuden kaupunkistrategian yhtenä teemana on Fiksun toiminnan, talouden ja yhteistyön Kauniainen. Tähän teemaan viitaten on tarkoituksenmukaista tarkastella myös kaupungin tukipalvelujen järjestämistapoja ja taloudellisuutta.

Kauniaisten kaupungin ruoka- ja puhdistuspalveluilla on 23 siivoustyökohdetta, joissa siivottavia neliöitä on yhteensä noin 46 000 m². Tällä hetkellä näistä neliöistä noin 30 % on omassa siivouksessa ja 70 % ulkoisten siivouspalveluyritysten siivouksessa. Kaupungintalolla, Svenska skolcentrumilla, terveysasemalla ja rakennuskonttorilla on omat laitoshuoltajat. Yksi laitoshuoltajan vakanssi on tällä hetkellä avoinna. Muissa kohteissa siivoaa ulkoinen palveluntuottaja. Tällä hetkellä ulkoisia palveluntuottajia on kaiken kaikkiaan kuusi yritystä.

Päiväkotien siivous on päiväkotien omaa toimintaa ja siivouksesta vastaavat päiväkotien omat laitoshuoltajat. Villa Bredassa ryhmäkotien siivous on ryhmäkotien omaa toimintaa ja siivouksesta vastaavat omat laitoshuoltajat. Villa Bredan palvelukeskuksen puolella siivous on osaksi palvelukeskuksen omassa siivouksessa ja osaksi ulkoistettu ulkoiselle palveluntuottajalle. Villa Apollon siivous on myös ulkoistettu.

Kauniaisissa on siivousta siirretty kilpailutuksen myötä ulkoisille palveluntuottajille 1990-luvulta lähtien, tavoitteena kustannustehokkuus. Vuoden 2017 alussa kaupungin siivoustyökohteista oli jo yli 94 % ulkoistettuna ulkoisille palveluntuottajille. Kesällä 2017 terveysaseman siivous siirtyi omaan siivoukseen ja syksyllä 2018 Svenska skolcentrumin siivous siirtyi omaan siivoukseen.

Viime vuosina ulkoisten palveluntuottajien tuottamaan palvelun laatuun on kaupungissa oltu enenevässä määrin tyytymättömpiä. Siivoustason heikosta laadusta on puhdistuspalvelut saanut palautetta niin sisäisiltä asiakkailta (koulut, liikuntapaikat ja juhlapaikat) kuin myös tiloja käyttäviltä ulkoisilta asiakkailta. Saatujen palautteiden perusteella kaupungin puhdistuspalvelu on käynyt eri palveluntuottajien kanssa lukuisia yhteistyöpalavereita, mutta laadun paraneminen on ollut vain hetkellistä. Palvelun laadun valvontaan ja työnohjaukseen on perustettu uusi palveluohjaajan vakanssi ja tehtävään on palkattu palveluohjaaja palveluesimiehen avuksi.

Ulkoiset palveluntuottajat työskentelevät kouluilla, liikuntapaikoissa ja juhlapaikoissa pääasiallisesti aamulla aikaisin, iltaisin sekä alkuyön tunteina, jolloin heidän työtään ei ole kukaan valvomassa tai näkemässä. Liikuntapaikoissa työtä tehdään myös viikonloppuisin aikaisin aamulla tai myöhään il-

tayöstä, kun tilojen käyttäjät ovat poistuneet. Ilta-, yö- ja viikonlopputyö nostavat palveluntuottajien hintoja ja siten kaupungin ruoka- ja puhdistuspalvelun ostopalvelukuluja.

Vuoden 2019 helmi-maaliskuun aikana on kaikki kaupungin siivoustyökohteet mitoitettu. Mitoituksessa kaikkien työkohteiden tilat on tarkastettu pintamateriaaleiltaan, jokainen tila on erikseen mitattu (neliömäärät tarkastettu) ja määritelty tilat, jotka kuuluvat puhdistuspalvelujen siivottaviin neliöihin ja mitkä tilojen vuokraajan oman käytön neliöihin, esimerkiksi oppilaskuntien käyttämät tilat kouluissa. Kohteiden palvelukuvaukset on tarkistettu ja niistä on poistettu vanhentuneet tiedot, kuten esimerkiksi puhelimien näppäinten pyyhintä. Siivouskohteiden siivoustaajuudet on tarkistettu.

Tarkistetun mitoituksen myötä puhdistuspalvelut totesi, että siivous saattaisi tulla edullisemmaksi tuottaa omana työtä. Vuoden 2020 talousarvion laadinnan yhteydessä ruoka- ja puhdistuspalvelut tekivät vertailulaskelman siitä, millaisiksi puhdistuspalvelun kustannukset muodostuisivat, jos siivous olisi omaa toimintaa.

Mitoitus osoitti, että laitoshuoltajien tarve ei ole tällä hetkellä niin suuri kuin mitä se on ollut aikoinaan. Työmenetelmät ja puhdistusaineet sekä -välineet ovat muuttuneet ja monia työtehtäviä tehdään koneellisesti. Siirryttäessä omaan siivoukseen mitoituksen osoittama laitoshuoltajien lisätarve on 14 laitoshuoltajaa. Käytännössä tämä tarkoittaa 13 uuden vakanssin perustamista ja tällä hetkellä avoimena olevan vakanssin täyttämistä. Omaan siivoukseen siirtyisivät nykyisten siivouskohteiden lisäksi kaikki koulut (Granhult, Mäntymäki, Kasavuoren koulukeskus) ja liikuntapaikat (jäähalli, keskusurheilukenttä, palloiluhalli ja uimahalli) sekä kirjasto. Svenska skolcentrum on jo siirtynyt omaan siivoukseen. Juhlapaikkojen (Junghans, Vallmogård, Nya Paviljongen, Frosterus), Petran, laskettelurinteen, hautausmaan siivoukset sekä jää- ja palloiluhallien viikonloppusiivoukset kilpailutettaisiin. Näiden kohteiden siivous omana työnä muodostuisi kalliimmaksi, joko vähäisen työtuntimäärän takia tai siivouksen kalliin ajankohdan johdosta.

Omaan siivoukseen siirryttäessä on siivouskohteisiin hankittava tarvittavat koneet ja laitteet sekä aloituspakettina puhdistusaineet ja -välineet. Osa hankittavista koneista ja laitteista on kaikkia siivouskohteita palvelevia yhteisiä koneita, joita siirretään tarpeen mukaan kohteesta toiseen. Tarvittavat koneet, laitteet sekä puhdistusaineiden ja -välineiden aloituspaketti hankittaisiin investointina, joka tulisi arviolta olemaan yhteensä noin 150 000 euroa. Kone- ja laitekilpailutuksen myötä kulu voi olla pienempikin.

Jos omaan siivoukseen siirtyminen toteutuisi elokuusta 2019 alkaen, niin syksyllä kohteisiin hankittaisiin vain ne koneet ja laitteet, joita tarvitaan ylläpitosiivoukseen, ja peruspuhdistukseen tarvittavat koneet ja laitteet hankittaisiin kevään 2020 aikana kesän 2020 siivouksia varten. Samoin puhdistusaineiden ja -välineiden aloituspaketin kulut ovat jaettavissa kuluvalle ja tulevalle vuodelle. Vuoden 2019 investointikulu olisi siten noin 120 000 euroa (laskelma **oheismateriaalina**).

Laitoshuoltajien sijaisuuksia varten kilpailutettaisiin yksi ulkoinen siivouspalvelua tuottava yritys, jolta tilattaisiin vain pitkäaikaista siivousta tarpeen

mukaisesti. Sijaistava laitoshuoltaja vähentää ostopalveluyrityksen käyttöä. Parhaimmillaan kilpailutettua ostopalveluyritystä ei tarvita lainkaan.

KH päätti 27.5.2019 § 102 perustaa 13 laitoshuoltajan vakanssia puhdistuspalveluihin 1.8.2019 alkaen.

KH:

KV myöntää 120 000 euron lisämäärärahan vuoden 2019 talousarvion investointiosaan syksyn 2019 kone- ja laitehankintoja sekä puhdistusaine- ja -välinehankintoja varten.

.....

Valt. Rintamäki-Ovaska ehdotti muiden (valt. Alanko, Johansson, Salminen) kannattamana seuraavan ponnen hyväksymistä: ”Hyväksyessään lisämäärärahaesityksen puhdistuspalvelujen osittaiseksi siirtämiseksi omaksi toiminnaksi, valtuusto päättää, että uudistuksen asiakastytyväisyyttä ja kustannustehokkuutta seurataan osavuosikatsauksien yhteydessä seuraavien vuosien aikana.”

Valt. Alanko ehdotti muiden (valt. Pesonen, Sederholm, Salminen) kannattamana seuraavan ponnen hyväksymistä: ”Hyväksyessään päätöksen puhdistuspalveluiden osittaisesta omaksi toiminnaksi siirtämisestä, valtuusto päättää, että puhdistustuotteiden valinnassa priorisoidaan ympäristöystävällisiä ja mahdollisimman vähän haitallisia kemikaaleja sisältäviä tuotteita.”

Puheenjohtaja totesi keskustelun päättyneen ja tiedusteli ponsiesitysten saamaa kannatusta. Ponnet hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi KV hyväksyi seuraavat ponnet:

- Hyväksyessään lisämäärärahaesityksen puhdistuspalvelujen osittaiseksi siirtämiseksi omaksi toiminnaksi, valtuusto päättää, että uudistuksen asiakastytyväisyyttä ja kustannustehokkuutta seurataan osavuosikatsauksien yhteydessä seuraavien vuosien aikana.
- Hyväksyessään päätöksen puhdistuspalveluiden osittaisesta omaksi toiminnaksi siirtämisestä, valtuusto päättää, että puhdistustuotteiden valinnassa priorisoidaan ympäristöystävällisiä ja mahdollisimman vähän haitallisia kemikaaleja sisältäviä tuotteita.